

ชื่อเรื่อง การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคนทีพิทยาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร
ผู้ศึกษา นางสาวอรรณพ เทียงดาห์
ปีที่ศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๔

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคนทีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคนทีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาการดำเนินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคนทีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยใช้แนวคิดการประเมินเชิงระบบ (System Approach) มีกรอบในการประเมินเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิต การดำเนินการศึกษาเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคนทีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครู จำนวน 34 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน นักเรียน จำนวน 118 คน และ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 118 คน ซึ่งเป็น ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 285 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาขั้นตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับ จำนวน 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิตของโครงการ ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ด้านผลผลิตของโครงการ ขั้นตอนที่ 2 แนวทางพัฒนาการดำเนินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคนทีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร โดยการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาขั้นตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ผลการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคนทีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ซึ่งประเมินโดย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านกระบวนการดำเนินงาน อยู่ระดับมากที่สุด ลำดับต่อมา คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้น อยู่ระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าน้อยที่สุด คือ ด้านผลผลิต อยู่ระดับมากที่สุด และทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.1 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป

หาน้อย ได้ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ งบประมาณ อยู่ระดับมากที่สุด ลำดับต่อมา คือ บุคลากร ดำเนินงาน อยู่ระดับมากที่สุด และสถานที่ อยู่ระดับมากที่สุด ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี อยู่ระดับมาก และทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.2 ผลการประเมินด้านกระบวนการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน อยู่ระดับมากที่สุด ลำดับต่อมา คือ การเตรียมการจัดกิจกรรม อยู่ระดับมากที่สุด และการดำเนินกิจกรรม อยู่ระดับมากที่สุด ตามลำดับ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การตรวจสอบการดำเนินงาน อยู่ระดับมากที่สุด และทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมิน

1.3 ผลการประเมินด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา ตรงตามสภาพปัญหาอย่างเหมาะสม อยู่ระดับมากที่สุด ลำดับต่อมา คือ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เรียนรู้และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อยู่ระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ระดับมาก และทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมิน

2. ผลการประเมินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคนทีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ด้านผลผลิต ซึ่งประเมินโดย นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลการประเมินตามเกณฑ์การตัดสิน ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เรียนรู้และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข อยู่ระดับมาก ลำดับต่อมา คือ นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา ตรงตามสภาพปัญหาอย่างเหมาะสม อยู่ระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ อยู่ระดับมาก และทุกข้อผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ผลการหาแนวทางพัฒนาการดำเนินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคนทีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 9 ท่าน

3.1 แนวทางพัฒนาการดำเนินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนคนทีพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ด้านปัจจัยเบื้องต้น ควรดำเนินการดังนี้ ในอันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการพัฒนาการทำงานร่วมกับเครือข่ายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ (ความถี่ 9) และ ควรส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาในการดำเนินงาน เช่นการจัดเก็บข้อมูลส่วนกลางเพื่อใช้เป็นสารสนเทศของโรงเรียนด้วยระบบออนไลน์ รวมทั้งมีเทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ การสนับสนุนให้ครูมีช่องทางการให้คำปรึกษาในรูปแบบที่สะดวก รวดเร็วขึ้น โดยอาศัย สื่อสังคมออนไลน์ และอุปกรณ์เคลื่อนที่ เป็นต้น (ความถี่ 9)

3.2 แนวทางพัฒนาการดำเนินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
คณทิพย์วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ด้านกระบวนการดำเนินงาน
ควรดำเนินการดังนี้ ในอันดับแรก ได้แก่ ควรส่งเสริมเรื่องการประสานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
ชุมชนและผู้ชำนาญในสาขาต่างๆ เพื่อให้มีการส่งต่อและรับช่วงการแก้ไข การติดตามการปฏิบัติหน้าที่
ของผู้เชี่ยวชาญ หรือหน่วยงานที่ส่งต่อนักเรียนอย่างใกล้ชิดและรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ
ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนานักเรียนในรูปแบบสหวิทยาการและสหวิชาชีพ (ความถี่ 9) รองลงมา ได้แก่
สถานศึกษาควรมีนำกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) มาใช้ในการพัฒนาการ
ดำเนินงานแต่ละกิจกรรมของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ความถี่ 6) และ ผู้บริหารสถานศึกษาควร
มอบหมายงานให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล เนื่องจากกิจกรรมของโครงการมี
หลายกิจกรรมที่ต้องอาศัยผู้ปฏิบัติที่มีความรู้และทักษะเฉพาะด้าน และควรสนับสนุนให้มีการประสาน
การปฏิบัติงานระหว่างผู้รับผิดชอบโครงการ ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ (ความถี่ 5)

3.3 แนวทางพัฒนาการดำเนินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
คณทิพย์วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ด้านผลผลิต ซึ่งประเมินโดย
ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้ ในอันดับแรก
ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการพัฒนาการทำงานร่วมกับเครือข่ายในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มี
ประสิทธิภาพ (ความถี่ 9) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงพัฒนาวัตรกรรมระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและมีประสิทธิภาพมากขึ้น (ความถี่ 7) และ
สถานศึกษาควรมีการสำรวจความต้องการของนักเรียนและความถนัดของครู/วิทยากรในท้องถิ่นที่มี
ความรู้ความสามารถตามความต้องการของนักเรียน และจัดให้มีกิจกรรมชุมนุมตามความถนัด ความ
สนใจและความสามารถของนักเรียน (ความถี่ 7)

3.4 แนวทางพัฒนาการดำเนินโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน
คณทิพย์วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ด้านผลผลิต ซึ่งประเมินโดย
นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ควรดำเนินการดังนี้ ในอันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาควรพัฒนา
กระบวนการรับฟัง แลกเปลี่ยน สื่อสาร ความคิดเห็น ความต้องการต่างๆ ระหว่างสถานศึกษากับนักเรียน
และผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้เกิดการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับปัญหา
ความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองอย่างแท้จริง (ความถี่ 9) รองลงมา ได้แก่ สถานศึกษาควรมีการ
สำรวจความต้องการของนักเรียนและความถนัดของครู/วิทยากรในท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถตาม
ความต้องการของนักเรียน และจัดให้มีกิจกรรมชุมนุมตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของ
นักเรียน (ความถี่ 8) และ สถานศึกษาควรประเมินความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนต่อ
การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (ความถี่ 7)